

Midt-Trøndelag Symfoniorkester

Følgende tekst er basert på en artikkel skrevet av Inge Ladegård i forbindelse med 50-årsmarkeringen for NASOL i 1998. Historikken er med i samlingen "Et levende ORKESTER-NORGE", NASOL 1948-1998. Stoffet er oppdatert pr. september 2001.

Midt-Trøndelag Symfoniorkester holdt sin første prøve 29. oktober 1961, og dette regnes som orkesterets stiftelsesdato. Orkesteret kaltes de første 25 årene for Midt-Trøndelag Orksterforening, men tok i bruk sitt nåværende navn fra vårsesongen 1986. Orkesteret bygger egentlig videre på tidligere forsøk på å danne orkestre i Heimdal- og Melhusområdet, og det var musikere herfra som tok initiativet til et orkester med bredere rekrutteringsgrunnlag og med Heimdal som tilholdssted. Viktige personer bak oppstarten var Nils Kvenild, militærmusiker og mangeårig dirigent for orkesteret, Eirik Njøs, ildsjel og medlem av ulike ensembler i Melhus, og Harald Haug, som representerte musikklivet på Byneset. I en lang periode var det med musikere helt fra Oppdal i sør, Singsås i øst, Meldal og Orkdal i vest og Byneset, Malvik og Trondheim i nord. Og mange av medlemmene hadde atskillige mils kjøretur fram og tilbake til de ukentlige øvelsene. I dag er orkestermedlemmene i hovedsak fra Trondheim - Melhusområdet og øvelsene holdes ved Trondheim Katedralskole. Fire av medlemmene har vært med fra første dag: Klaus Sjøberg, fiolin, Grim Frode Flakne, fiolin, Arne Lutterloh, fagott, og Inge Ladegård, obo. Arne Lutterloh var orkesterets første formann, de øvrige tre har også hatt sine formanns- og styremedlemsperioder.

Det første året hadde orkesteret ca. 30 aktive, senere har medlemstallet svingt mellom 40 og 45, men i enkelte downperioder har tallet på faste medlemmer vært under 30, og det har ofte vært nødvendig å hente inn forsterkninger foran konsertene. Etter at resultatet av arbeidet i de kommunale musikkskolene, for oss spesielt Trondheim Kommunale Musikkskole, begynte å vise seg, ble det ny giv i orkesteret, og det har i perioder vært mange dyktige unge musikere med. Flere av disse har senere satsset som profesjonelle musikere og er å finne blant annet i orkestrene i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim.

Et viktig skille i orkesterets historie var det da det etter mange års funderinger ble bestemt å søke medlemskap i NASOL (1969/70). Det åpnet den gang for nye muligheter: NASOLs orkesterbibliotek, støtte fra KUD, fra Norsk Kulturråd og ikke minst fra Rikskonsertene. Vi fikk endelig råd til å kjøpe inn etterlengtede spesialinstrument, til noe profesjonell instruksjon utover dirigentens, til å engasjere mer kjente solister og til større aksjonsradius. Men det står ikke til å nekte at økonomien til stadighet har voldt bry. De første årene ble kontingenten holdt på et lavmål, spesielt av hensyn til at så mange av medlemmene hadde store reiseutgifter til øvelsene. Bidrag fra kommuner og fylke har hjulpet godt på økonomien, men aldri nok. Det er gjennomgangsmelodien i årsmeldingene. Konsertbesøket har heller ikke alltid vært det store, og konsertarrangementene har av og til heller vært en utgiftspost enn en inntektskilde. Orkesteret har hatt sine nedgangstider. Midlene har vært oppbrukt, men heldigvis ble det, som det heter i et styrevedtak, likevel besluttet "å kalle sammen orkestermedlemmene, inklusive instrumenter, til møte." Og orkesteret har fortsatt sin virksomhet. Liknende perioder kjenner vi igjen med mellomrom, men så lenge det er noen som sterkt ønsker å spille sammen med andre likesinnede, blir pessimismen holdt i sjakk, og orkesteret overlever!

Orkesteret har vært så heldige å kunne knytte til seg mange dyktige solister og har kunnet glede seg over å arbeide med et bredt og utfordrende repertoar. Samarbeid med kor og med andre orkestre har også gitt vellykkede resultat. De første solistene var fra orkesterets egne rekker. Disse ungdommene, bl.a. Arvid Kvenild (horn), Ørjan Sætran (fiolin), Ingrid Faanes

Hjemås (fiolin, i flere år konsertmester), Jon Olav Tokstad (fløyte) og Ingrid Uddu (obo) er alle senere blitt musikere i profesjonelle orkestre. Flere solister er hentet fra Trondheim Symfoniorkester. Ellers har vi kunnet glede oss over solister som Ruth Ester Haug, Bjørn Solem, Ørnulf Boye Hansen, Åge Kvalbein, Øystein Sonstad, Elise Båtnes, Henninge Båtnes, Marianne Thorsen, Willy Postma, Ingrid Røyndal, Randi Stene, Knut Stiklestad, Kåre Bjørkøy, Harald Bjørkøy, Geir Brede Hagerup, Joanna MacGregor, Jørgen Larsen, Liv Opdal og mange fler, her nevnt i tilfeldig rekkefølge.

Orkesteret har hatt fine samarbeidskonserter med Trondheim Kammerkor (Händels Messias), Nidarosdomens Oratoriekor (Dvoraks Messe i D-dur), Collegium Cantum (Mozarts Laudate Dominum og Missa Brevis i C), Trønderkor (Lars-Erik Larssons Förklädd gud og Mozarts Requiem (Beyers utgave)) og med flere lokale kor, og det har vært et godt samarbeid med Åsheim og Kolstad skoleorkester og med Trondheim Byorkester (bl.a. Brahms Symfoni nr. 2). Sammen med Studentorkesteret og Studentsangkorene framførte orkesteret bl. a. Dvoraks Requiem. Når det gjelder repertoaret ellers, vil det føre for langt å liste opp de verk orkesteret har prøvd seg på. Gjennom årene er det blitt både store utfordringer og vidt spenn, men kanskje mest av de oftest spilte klassikerne. Uansett det organisasjonsmessige og økonomi, gode solister, dyktige enkeltmedlemmer, - et orkesters være eller ikke være er i like stor grad avhengig av den musikalske lederen, dirigenten, og dennes engasjement. Uten forkleinelse for noen - den som fikk det hele i gang og fikk arbeidd orkesteret opp til et meget respektabelt nivå, var Nils Kvenild.

I til sammen mer enn 16 år la han ned et kjempearbeid både i rampelyset og bak kulissene. Andre dirigenter, enten det har vært gjestedirigenter for enkeltprosjekter eller faste dirigenter for kortere eller lengre perioder, har senere ført orkesteret videre framover. I tur og orden kan de trekkes fram: Andreas Aune, Ola Aas, John Magne Bonsaksen, Bjarne Fiskum, Finn Audun Oftedal, Asbjørn Krogstad, Kjell Jønnum, Kåre Opdal, Jon Fylling, Bård Bonsaksen, Lars Ove Mølnå, Ragnar Rasmussen, Torbjørn Fossusm, Elise Båtnes, Thomas Caplin, Sigmund Tvette Vik og, fra høstsesongen 1997, Tormod Knapp.

Styre- og lederoppgavene har krevd sitt, men ansvaret har stort sett vært godt fordelt blant medlemmene. Formenn/ledere i orkesterets 40-årige historie har vært: Arne Lutterloh (5 år), Eirik Njøs (2), Inge Ladegård (9), Rolf Dehli (4), Grim Frode Flakne (2), Vidar Hjemås (1), Arnt Ove Sandvei (3), Clive W. Talbot (2), Roland Langmoen (1), Anne Borg (1), Randi Baadsvik (1), Elin Myhrstad (1), Randi Haugen (1), Klaus Sjøberg (1), Jan Waagø (1), Ola Wanvik (3) og Inge Ladegård (nå igjen 2 år som styreleder).